



Exameneisen Basiskennis havenbeveiliging

Wijzigingen 2018

Aangewezen autoriteit/ autoriteit voor Havenveiligheid/bevoegde autoriteiten voor de maritieme beveiliging

DA/PSA

De organisatie(s) of de bestuurlijke instantie(s) die van de verdragsluitende regering verantwoordelijk worden gesteld voor de implementatie van de bepalingen van SOLAS Hoofdstuk XI-2 met betrekking tot de beveiliging van havenfaciliteiten en schip/haven raakvlakken, vanuit het oogpunt van de havenfaciliteit. In Nederland de Minister van Infrastructuur & Waterstaat, de Minister van Justitie en Veiligheid en de Burgemeester, ieder met zijn eigen taak.

Eindtermen erkenningsregeling opleidingen Havenbeveiligingswet

De havenbeveiliging:

1. beschrijft de kenmerken van een ISPS havenfaciliteit en hoe de beveiliging op een ISPS havenfaciliteit is georganiseerd;
2. geeft aan hoe de bevoegdheden en bijbehorende taken, zowel nationaal als lokaal, tussen de daarbij betrokken actoren zijn verdeeld;
3. beschrijft hoe de dagelijkse werkzaamheden zijn georganiseerd en procesmatig verlopen zijnde de toepassing van de bepalingen van het havenfaciliteitsveiligheidsplan;
4. beschrijft de betekenis van en de daaruit voortvloeiende vereisten voor de verschillende veiligheidsniveaus en de daarbij behorende verschillende mate van controle;
5. herkent en beschrijft het gebruik van de te bedienen apparatuur;
6. herkent en beschrijft de kenmerken en gedragspatronen van personen die de veiligheid op een havenfaciliteit kunnen bedreigen en beschrijft de methoden voor het fouilleren van personen en het doorzoeken van persoonlijke bezittingen, bagage, lading en scheepsvoorraden op het beschermde gebied, rond het schip en op de doorgangen naar het beschermde gebied;
7. herkent en beschrijft op grond van uiterlijke kenmerken wapens, explosieven dan wel onderdelen of combinaties van wapens en explosieven;
8. beschrijft hoe gehandeld moet worden met verdachte goederen die tijdens de uitvoering van de werkzaamheden worden aangetroffen en beschrijft de procedure hoe gehandeld moet worden als sprake is van een gevaarlijke of levensbedreigende situatie;
9. beschrijft het belang van het beveiligen van beveiligingsinformatie en informatie- en communicatietechnologie (ICT) en het herkennen van incidenten met betrekking hiertoe.



Exameneisen Basiskennis havenbeveiliging

Verduidelijking exameneisen

Voor alle exameneisen geldt dat waar gesproken wordt van kennis van de begrippen ook voorbeelden van deze begrippen kunnen worden gevraagd in een examen.

1. Organisatie van de beveiliging op een ISPS havenfaciliteit

1.01

Beschrijft

- de organisatie van de beveiliging op een ISPS havenfaciliteit, de interface met een schip en de niet of beperkt toegankelijke gebieden;
- de verschillende op- en overslag terminals;
- de ISPS-code vanuit de IMO-regelgeving;
- de regels ten aanzien van de beveiligingsorganisaties zoals verwoord in Verordening (EG) nr. 725/2004;
- de Havenbeveiligingswet: artikel 1, 2, 4, 12, 14 en 17;
- de haventerminologie (zie lijst met begrippen).

2. Taken van verschillende functionarissen en instanties in een (zee)haven en op een havenfaciliteit

2.01

Noemt de relevante taken van de volgende functionarissen en instanties in een (zee)haven:

- Bevoegde autoriteit maritieme veiligheid (Port Security Authority);
- Burgemeester;
- Dienst Infrastructuur Landelijke Eenheid;
- Douane;
- Havenbedrijf van de betreffende haven en gemeentelijke functionarissen;
- Havenmeester;
- Havenveiligheidsfunctionaris (Port Security Officer);
- Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT);
- Koninklijke Marechaussee / IND;
- Kustwacht;
- Rijkswaterstaat;
- Scheepsveiligheidsbeambte (Ship Security Officer);
- Veiligheidsbeambte (Port Facility Security Officer);
- Veiligheidsbeambte van de Maatschappij (Company Security Officer).



3. Dagelijkse taken en bevoegdheden van de havenbeveiliging op een havenfaciliteit (veiligheidsniveau 1 van de ISPS-code) (artikelgroep 16 en 18.2 van deel B van Verordening (EG) nr. 725/2004)

3.01

Beschrijft:

- de operationele eisen aangaande de beveiliging van de havenfaciliteiten zoals verwoord in artikelgroep 16 van de ISPS code (deel A en deel B);
- de eisen aangaande de kennis en kunde voor het bij de beveiliging betrokken medewerkers van de havenfaciliteiten (artikel 18.2 van de ISPS code deel B);
- hoe de havenbeveiliging zich zonder gevaar voor anderen en zichzelf over de terminal kan bewegen;
- de gangbare/relevante veiligheidsvoorzieningen in de haven;
- toegangscontrole en controle van voertuigen;
- het toezien op activiteiten op de havenfaciliteit en de beschermde gebieden van de (zee)haven daarbij behorende wateren, aanlegsteigers en pieren;
- de beveiligingsmaatregelen met betrekking tot aanslagen, sabotage en verstekelingen op de scheepvaart in het algemeen en op de havenfaciliteit en schepen die daar liggen afgemeerd in het bijzonder;
- de diverse functionarissen en veiligheidsvoorschriften aan boord van een schip;
- de verschillende specifieke gevaren op terminals;
- bedreigingen en veranderende omgevingsfactoren, zoals politieke en religieuze factoren, bedrijfs(tak)activiteiten en media exposure;
- de verschillende transportmiddelen die op het haventerrein worden gebruikt;
- het doel van risicomangement;
- de vitale objecten in het kader van terroristische middelen en doelen.

4. Verschillende veiligheidsniveaus en de daarbij behorende verschillende mate van controle

4.01

Benoemt de drie veiligheidsniveaus van de ISPS-code, beschrijft de afwijkende taken bij een opschaling en verwijst naar de procedures die staan omschreven in het PFSP.

5. Bedienen apparatuur

5.01

Is bekend met de verschillende verschijningsvormen van de apparatuur die wordt gebruikt bij de toegangscontrole op de havenfaciliteit.

6. Herkennen van de kenmerken en gedragspatronen

6.01

Beschrijft en onderscheidt de bevoegdheden van een havenbeveiliging bij het uitvoeren van een visitatie, een fouillering en een paspoort- en identiteitscontrole.

Benoemt het begrip profiling.

Beschrijft en onderscheidt de documenten en formulieren die worden gebruikt bij toegangscontrole van personen en goederen.

Benoemt de zes sectoren waarin een voertuig in het kader van visitatie wordt verdeeld: cabine, compartimenten binnen de cabine, wielkasten, onderkant, bagageruimte, motorcompartiment (bron: diverse artikelen in deel B van de Verordening en indeling in het verlengde van artikel B/18.2 lid 9 en in lijn met andere controle methoden binnen de transportwereld).

Beschrijft de verschillende controlemethodes op het toevoegen van gevaarlijke voorwerpen aan scheepslading en vracht.

Herkent een drone, beschrijft de potentiële gevaren in relatie tot een havenfaciliteit en benoemt waar de gesignaleerde drone gemeld kan worden.



7. Herkenning van wapens, explosieven en onderdelen of combinaties van wapens en explosieven

7.01

Beschrijft en onderscheidt de meest gebruikte wapens, explosieven en onderdelen of combinaties van wapens en explosieven bij (terroristische) aanslagen.

Benoemt en herkent de onderdelen/samenstellingen van Improvised Explosive Devices.

8. Omgaan met gevaarlijke en levensbedreigende situaties

8.01

Herkent verdachte goederen die tijdens de uitvoering van de werkzaamheden worden aangetroffen en verwijst naar de procedures die staan omschreven in het PFSP, voor de omgang met gevonden of verdachte goederen.

Geeft aan hoe wordt gehandeld met gevaarlijke of levensbedreigende situaties en verwijst naar de PFSP en ontruimingsplan/bedrijfsnoodplan voor de procedures en handelingen die moeten worden verricht.

9. Bewust van informatiebeveiliging

9.01

Beschrijft het begrip cyber security en is zich bewust van de risico's in relatie tot informatie- en communicatietechnologie voor de beveiliging van de havenfaciliteit.



Lijst met begrippen en uitdrukkingen behorende bij exameneis 1.01, de haventerminologie.

Betreft	afkorting	Definitie	Engelse benaming	Engelse afkorting	bron
International Convention of Safety of Life at Sea	SOLAS	Verdrag uit 1974 voor de veiligheid van levens op zee.	International Convention for the Safety of Life at Sea	SOLAS	
International Ship and Port Facility Security Code	ISPS - Code	De internationale code voor de beveiliging van schepen en havenfaciliteiten, bestaande uit deel A (dwingende bepalingen) en deel B (aanbevelingen) in zijn bijgewerkte versie.	International Ship and Port Facility Security Code	ISPS - Code	SOLAS Hoofdstuk XI-2, Verordening EG 725/2004, Richtlijn 2008/106/EG
EU Verordening 725/2004	-	Verordening (EG) nr. 725/2004 van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 31 maart 2004 betreffende de verbetering van de beveiliging van schepen en havenfaciliteiten (PbEU 129).	-	-	Havenbeveiligingswet
Havenbeveiligingswet	HBW	Havenbeveiligingswet.	-	-	
Wet Wapens en Munitie / Regeling Wapens en Munitie / Circulaire Wapens en Munitie	WWM	Wet houdende regels inzake het vervaardigen, verhandelen, vervoeren, voorhanden hebben, dragen enz. van wapens en munitie, zoals van kracht, resp. de uitwerking daarvan.	-	-	
Geïmproviseerd explosief	IED	Een bom die niet door een geautoriseerde producent is gemaakt en/of op geïmproviseerde wijze is geplaatst.	Improvised explosive device	IED	
Begrippen/uitdrukkingen met betrekking tot de ISPS-Code	afkorting	Definitie	Engelse benaming	Engelse afkorting	bron
Maritieme Beveiliging	-	Beveiliging in relatie met internationale scheepvaart en havenfaciliteiten die bij deze scheepvaart betrokken zijn.	Maritime Security	-	Verordening EG 725/2004
Schip/haven raakvlak	-	De interacties die plaatsvinden wanneer een schip rechtstreekse en onmiddellijke betrokken is bij acties waarbij sprake is van de verplaatsing van personen of goederen, dan wel verlening van havendiensten aan of vanuit het schip.	Ship/port interface	-	SOLAS Hoofdstuk XI-2, Richtlijn 2005/65/EG, Verordening EG 725/2004
Schip-tot-schip-activiteit / boord-boord overslag	-	Iedere niet met een havenfaciliteit verband houdende activiteit die de overdracht van goederen of personen van het ene schip naar het andere omvat.	Ship to ship activity	-	SOLAS Hoofdstuk XI-2

Havenfaciliteit- veiligheidsbeoordeling	PFSA	Een havenveiligheidsbeoordeling als bedoeld in de EU Verordening 725/2004, deel A, art. 15.1.	Port facility Security Assessment	PFSA	Havenbeveiligingswet, EU Verordening 725/2004
Veiligheidsniveau	Niveau / Level	Een van de veiligheidsniveaus, bedoeld in artikel 8, tweede lid, van de richtlijn. Gradering van de te treffen veiligheidsmaatregelen naar gelang het veiligheidsrisico.	Security Level	Level	Richtlijn 2005/65/EG, SOLAS Hoofdstuk XI-2, Havenbeveiligingswet
ISPS Veiligheidsniveau 1 normaal	Niveau 1 / Level 1	Het te allen tijde handhaven van een minimum aan passende beschermende veiligheidsmaatregelen.	- Security Level 1	Level 1	Richtlijn 2005/65/EG, SOLAS Hoofdstuk XI-2 Annex I Deel A
ISPS Veiligheidsniveau 2 verhoogd	Niveau 2 / Level 2	Het gedurende een bepaalde tijd handhaven van passende bijkomende beschermende veiligheidsmaatregelen in verband met een verhoogd risico op een veiligheidsincident.	- Security Level 2	Level 2	Richtlijn 2005/65/EG, SOLAS Hoofdstuk XI-2 Annex I Deel A
ISPS Veiligheidsniveau 3 uitzonderlijk	Niveau 3 / Level 3	Het gedurende een beperkte tijd handhaven van verdere specifieke beschermende veiligheidsmaatregelen, wanneer een veiligheidsincident waarschijnlijk of op handen is, hoewel het specifieke doel misschien niet kan worden vastgesteld.	- Security Level 3	Level 3	Richtlijn 2005/65/EG, SOLAS Hoofdstuk XI-2 Annex I Deel A
Veiligheidsrisico	-	Het risico op een veiligheidsincident.	Security risk	-	Verordening EG 725/2004
Veiligheidsincident	-	Iedere verdachte handeling of omstandigheid die bedreigend is voor de veiligheid van de havenfaciliteit en/of de daar afgemeerde schepen.	Security incident	-	SOLAS Hoofdstuk XI-2
Computercriminaliteit/cybercriminaliteit	-	Criminaliteit met Informatie- en communicatietechnologie (ICT) als middel en doelwit.	Cybercrime	-	
Cyber security		Maatregelen om de risico's van cybercriminaliteit te voorkomen, beperken, signaleren en bestrijden.	Cyber security		
Veiligheidsmaatregelen / Beveiligingsmaatregelen	-	Maatregelen die getroffen zijn om de veiligheid van een schip of een havenfaciliteit te waarborgen.	Security measures	-	Verordening EG 725/2004
Havenfaciliteitsveiligheidsplan	PFSP	Een plan dat de toepassing moet verzekeren van de maatregelen ter bescherming van de havenfaciliteit, schepen, personen, lading, ladingstransportmiddelen en scheepsvoorraden tegen de gevaren van een veiligheidsincident.	Port Facility Security Plan	PFSP	Verordening 725/2004, SOLAS Hoofdstuk XI-2 Annex I Deel A



Ontruimingsplan/ Bedrijfsnoodplan	-	Plan waarin de werkwijze wordt beschreven voor ontruiming van de havenfaciliteit resp. hoe te handelen in geval van veiligheidsincidenten zoals brand, explosie, bommelding, gijzeling, scheepsalarm van een schip e.d.. Vaak regionale plannen.	-	-	
Havenbeveiligingscertificaat	-	Certificaat als bedoeld in artikel 7, eerste lid van de Havenbeveiligingswet, waarmee wordt aangegeven dat de havenfaciliteit voldoet aan de eisen zoals gesteld in de ISPS-Code. Afgegeven door de Burgemeester en maximaal 5 jaar geldig.	Approval of Port Facility Security Plan	-	Havenbeveiligingswet
Veiligheidsverklaring / DOS	DOS	Een overeenkomst tussen een schip en een havenfaciliteit dan wel een ander schip waarmee interactie is, waarin de door partijen te nemen veiligheidsmaatregelen vermeld staan.	Declaration of security	DOS	SOLAS Hoofdstuk XI-2
Beoordeling van de veiligheid van een schip	SSA	Een beoordeling als bedoeld in SOLAS Hoofdstuk XI-2 Annex I Deel a onder hoofdstuk 8.	Ship Security Assessment	SSA	SOLAS Hoofdstuk XI-2 Annex I Deel A - 8
Scheepsveiligheidsplan	SVP	een plan, ontwikkeld om de toepassing van maatregelen aan boord van een schip zeker te stellen, die de personen aan boord, lading, transportmiddelen, scheepsvoorraden of het schip beschermen tegen de risico's van veiligheidsincidenten.	Ship Security Plan	SSP	SOLAS Hoofdstuk XI-2 Annex I Deel A
Internationaal scheepsveiligheidscertificaat	-	Certificaat waarmee wordt aangegeven dat het schip voldoet aan de eisen zoals gesteld in de ISPS-Code. Afgegeven door een Klassenbureau.	International Ship Security Certificate	ISSC	
Oefeningen	-	Vanuit de ISPS-Code is er een wettelijke oefenverplichting: 1 maal per kwartaal een kleine oefening (Drill), 1 maal per jaar een grote oefening (Exercise).	Drills / Exercises	-	SOLAS Hoofdstuk XI-2 Annex I Deel A
Identiteitscontrole	-	Controle van de identiteit van een persoon op basis van herkenning of door controle van een identiteitsbewijs.	Identity verification		IMO MSC.1/Circulaire 1341
Profiling	-	Het herkennen, op een niet-discriminerende wijze, van afwijkend gedrag, dat kan wijzen op een mogelijk veiligheidsrisico.	Profiling		IMO MSC.1/Circulaire 1341
Visitatie	-	Visuele inspectie van de inhoud van voertuigen en meegevoerde tassen, dozen etc. waarvoor toestemming van de gevisiteerde vereist is.	Visitation		



Fouilleren	-	Het onderzoeken van kleding en lichaam alsmede van voorwerpen die worden meegedragen.	Body search		Artikel 55b en 56 Wetboek van Strafvordering
Doorzoeken		Uitkammen van vaartuigen, voertuigen, dozen, kisten en bagage ten einde ongewenste inhoud te ontdekken indien aanwezig.	Search		
Betrokken partijen – Internationaal	afkorting	Definitie	Engelse benaming	Engelse afkorting	bron
International Maritime Organisation	IMO	De gespecialiseerde organisatie van de Verenigde Naties die verantwoordelijk is voor de veiligheid en beveiliging van de scheepvaart en de voorkoming van verontreiniging van de zee door schepen. <i>Voor meer informatie zie www.imo.org.</i>	International Maritime Organisation	IMO	
Vlaggenstaat	-	De regering van het land waar het schip is geregistreerd en waarvan het de vlag mag voeren.	Flag State / Administration	-	
Aangewezen autoriteit/ autoriteit voor Havenveiligheid/bevoegde autoriteiten voor de maritieme beveiliging	DA/PSA	De organisatie(s) of de bestuurlijke instantie(s) die van de verdragsluitende regering verantwoordelijk worden gesteld voor de implementatie van de bepalingen van SOLAS Hoofdstuk XI-2 met betrekking tot de beveiliging van havenfaciliteiten en schip/haven raakvlakken, vanuit het oogpunt van de havenfaciliteit. In Nederland de Minister van Infrastructuur & Milieu, de Minister van Justitie en Veiligheid en de Burgemeester, ieder met zijn eigen taak.	Designated Authority/ Port security authority	DA/PSA	SOLAS Hoofdstuk XI-2 Havenbeveiligingswet
Betrokken partijen binnen Nederland - aan land	afkorting	Definitie	Engelse benaming	Engelse afkorting	bron
Ministerie van Infrastructuur & Milieu	-	Ministerie van Infrastructuur & Milieu.	-	-	www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-infrastructuur-en-milieu . Havenbeveiligingswet
Onze Minister	-	De Minister van Infrastructuur & Milieu	-	-	www.rijksoverheid.nl/ministeries/ministerie-van-infrastructuur-en-milieu . Havenbeveiligingswet



Inspectie Leefomgeving en Transport	ILT	Bewaakt en stimuleert de naleving van wet- en regelgeving voor een veilige en duurzame leefomgeving en transport.	-	-	www.ilent.nl
Nederlandse Kustwacht	KWC	Verantwoordelijk voor het gebruik van de Noordzee, levert diensten die bijdragen aan de veiligheid (safety en security) op zee, toezicht op (internationale) wet- en regelgeving.	Netherlands Coastguard		www.kustwacht.nl/en/aboutus.html
Zeehavenpolitie	ZHP	Zorgt de veiligheid in de Rotterdamse haven en op de haventerreinen. Tevens verantwoordelijk voor grenstoezicht in de haven van Rotterdam.	Sea Port Police	-	www.politie.nl/themas/zeehavenpolitie.html
Koninklijke Marechaussee	KMAR	Waakt over de veiligheid van de Staat. Tevens verantwoordelijk voor grenstoezicht in de rest van Nederland.	Royal Military Police	-	www.defensie.nl/organisatie/marechaussee
Douane	Douane	Belast met de handhaving van de douanewetgeving. Te denken valt hierbij aan het bestrijden van smokkel en het innen van invoerrechten.	Customs	-	www.belastingdienst.nl/douane
Landelijke Eenheid Politie	Politie	Belast met het handhaven van de wetten van Nederland, het bewaren van de openbare orde en het verlenen van hulp. Ook vormt zij de opsporingsdienst voor het Openbaar Ministerie.	Police	-	www.politie.nl
Haven	-	Elk uit land en water bestaand gespecificeerd gebied, waarvan de grenzen door de lidstaat waar de haven zich bevindt, zijn bepaald, met werken en voorzieningen ten behoeve van het commercieel vervoer over zee.	Port	-	Havenbeveiligingswet, Richtlijn 2005/65/EG
Havengerelateerd gebied	-	In de directe omgeving van een haven gelegen gebied of object, waarvan verstoring van directe invloed is of kan zijn op de veiligheid van een werk of voorziening ten behoeve van het commercieel vervoer over zee, aangewezen door Onze Minister krachtens artikel 1a derde lid van de Havenbeveiligingswet.	-	-	Havenbeveiligingswet
Havenmeester	-	Functionaris in dienst van de overheid of van een geprivatiseerd havenbeheer, die is belast met het toezicht op het veilig en economisch gebruik van een haven.	Harbour Master	-	



Havenveiligheidsfunctionaris	-	De functionaris die verantwoordelijk is voor de veiligheid in de haven en contactpunt vormt voor kwesties die verband houden met havenveiligheid.	Port Security Officer	PSO	Richtlijn 2005/65/EG
Havenfaciliteit	-	Een door de verdragsluitende regering of de aangewezen autoriteit vastgestelde locatie waar het schip/haven raakvlak plaatsvindt. Deze omvat onder meer ankerplaatsen, ligplaatsen en aanvaarroutes vanuit zee, naar gelang van toepassing.	Port Facility	PF	SOLAS hoofdstuk Xi-2, Havenbeveiligingswet, Verordening EG 725/2004, Richtlijn 2005/65/EG
Beheerder van een havenfaciliteit	-	Natuurlijke persoon of rechtspersoon die een havenfaciliteit in beheer heeft.	-	-	Havenbeveiligingswet
Veiligheidsbeambte van de havenfaciliteit	HBF	de persoon die is aangesteld als verantwoordelijke voor de beveiliging van de havenfaciliteit, inclusief de ontwikkeling, herziening, en het onderhoud van het veiligheidsplan van de havenfaciliteit, en voor het contact met de scheepsveiligheidsbeambte en de veiligheidsbeambte van de maatschappij.	Port Facility Security Officer	PFSO	SOLAS hoofdstuk XI-2 Annex I Deel A
Havenbeveiligiger	-	Een medewerker van een Erkende Beveiligingsorganisatie die belast is met het uitvoeren van beveiligingswerkzaamheden in een haven en/of op een havenfaciliteit en in het bezit is van een certificaat voor de beveiliging van havenfaciliteiten.	-	-	N.a.v. Wpbr / ISPS-Code / Havenbeveiligingswet artikel 14 lid 1 en 2
Betrokken partijen op het schip	afkorting	Definitie	Engelse benaming	Engelse afkorting	bron
Reder / Rederij	-	de eigenaar van een schip.	Shipowner	-	Art. 10 Boek 8 BW en 190 Boek 8 BW
Maatschappij	-	de reder van een schip of elke andere organisatie of persoon, zoals de beheerder of degene die het schip leeg chartert (zonder bemanning), die de verantwoordelijkheid voor de bedrijfsvoering aan boord van de eigenaar van het schip heeft overgenomen en die bij het op zich nemen van deze verantwoordelijkheid ermee heeft ingestemd alle verplichtingen en verantwoordelijkheden over te nemen die aan de maatschappij worden opgelegd.	Company	-	SOLAS Hoofdstuk XI-2. voorschrift IX/1, Richtlijn 2008/106/EG



Veiligheidsbeambte van de Maatschappij/rederij	BBF	de persoon die door de maatschappij is aangewezen om zeker te stellen dat de beoordeling van de veiligheid van een schip wordt uitgevoerd, dat een scheepsveiligheidsplan wordt opgesteld, ingediend voor goedkeuring en vervolgens geïmplementeerd en onderhouden en die beschikbaar is voor contact met de Scheepsveiligheidsbeambte en de veiligheidsbeambte van de havenfaciliteit.	Company Security Officer	CSO	SOLAS Hoofdstuk XI-2 Annex I Deel A
Klassenbureau / classificatiebureau	EVO	Erkende organisatie die certificerende werkzaamheden uitvoert en inspecties uitvoert aan boord van schepen.	Recognized Security Organisation	RSO	Zie www.ilent.nl/onderwerpen/transport/koopvaardij/erkende_organisaties/klassenbureaus/
Schip	-	Alle type schepen waarop SOLAS Hoofdstuk XI-2 van toepassing is, te weten: passagiersschepen met inbegrip van hogesnelheidspassagiersvaartuigen, vrachtschepen met inbegrip van hogesnelheidsvaartuigen met een bruto tonnage van 500 of meer en booreenheden. In de voorschriften 3 tot en met 13 omvat de term schip ook booreenheden en hogesnelheidsvaartuigen. SOLAS Hoofdstuk XI-2 is NIET van toepassing op oorlogsschepen, hulpschepen of andere schepen die het eigendom zijn of geëxploiteerd worden door een Verdragsluitende regering en uitsluitend voor niet-commerciële overheidsdiensten worden gebruikt.	Ship	-	SOLAS Hoofdstuk XI-2
Bemanning	-	De bemensing van een schip.	Crew	-	
Kapitein	-	Bevelhebber van een vaartuig, die bevoegd is om rechtshandelingen te verrichten ter zake het in bedrijf brengen en/of houden van het vaartuig	Master / Captain	-	Richtlijn 2008/106/EG, Art. 260 Boek 8 BW en 377 Wvk
Eerste stuurman	-	De officier die in rang volgt op de kapitein en op wie het bevel over het schip komt te rusten, indien de kapitein daartoe niet in staat is.	Chief officer/chief mate	-	Richtlijn 2008/106/EG



Scheepsveiligheidsbeambte	SBF	een zich aan boord van het schip bevindende, aan de kapitein verantwoording schuldige persoon, die door de maatschappij is aangesteld als verantwoordelijke voor de beveiliging van het schip, inclusief de uitvoering en onderhoud van het scheepsveiligheidsplan, en voor het contact met de veiligheidsbeambte van de maatschappij en de veiligheidsbeambten van de havenfaciliteit.	Ship Security Officer	SSO	Richtlijn 2008/106/EG, SOLAS Hoofdstuk XI-2 Annex I Deel A
Overige betrokken partijen	afkorting	Definitie	Engelse benaming	Engelse afkorting	bron
Agent/Agentschap	-	Bedrijf dat de rederij vertegenwoordigt in een haven.	-	-	
Waterklerk	-	Medewerker van een agentschap (gaat aan boord).	-	-	
Loods	-	Degene die het schip de haven binnen loodst.	-	-	
Roeiers/Koperen ploeg/ Vlette(r)lieden/Bootmannen	-	Degenen die de schepen daadwerkelijk afmeren door de trossen vast te maken.	-	-	
Cargadoor	-	Persoon die tegen betaling zorgt dat schepen worden gelost en geladen.	-	-	
Stuwadoor	-	Havenbedrijf dat in de haven zorgt voor op- en overslag van lading.	-	-	
Tallyman/Controleur	-	Controleert de lading op soort en aantal.	-	-	
Douane entrepot	-	Opslagruimte voor niet ingeklaarde goederen.	Customs warehouse	-	
Douane loods	-	Loods met goederen waarover nog geen douanerechten zijn voldaan.	Customs warehouse	-	
Loods/veem/silo	-	Opslagruimte/voor speciale goederen/voor bulk.	Warehouse / Silo	-	
Type havenfaciliteiten	afkorting	Definitie	Engelse benaming	Engelse afkorting	bron
Containerterminal	-	Bedrijf waar containers worden op- en overgeslagen.	Container Terminal	-	
Natte bulk terminal (food)	-	Een terminal waar bijv. eetbare oliën (palmolie/sojaolie/enz.) wordt op- en overgeslagen.	Wet bulk terminal (food)	-	
Natte bulk terminal (non-food)	-	Een (petrochemische) terminal waar bijv. ruwe olie/benzine/enz. wordt op- en overgeslagen.	Wet bulk terminal (non-food)	-	
Droge bulk terminal (food)	-	Een terminal waar eetbare droge bulk bijv. graan/meel/enz. wordt op- en overgeslagen.	Dry bulk terminal (food)	-	
Droge bulk terminal (non-food)	-	Een terminal waar overige droge bulk bijv. erts/kolen/enz. wordt op- en overgeslagen.	Dry bulk terminal (non-food)	-	

Ro-Ro terminal	-	Terminal waar auto's en trailers worden op- en overgeslagen.	Ro-Ro terminal	-	
Passagiersterminal	-	Terminal voor de ontvangst van passagiersschepen.	Passenger terminal	-	
General Cargo terminal (food)	-	Stukgoed terminal waar voedselproducten, zoals bijv. fruit, worden op- en overgeslagen.	General Cargo terminal (food)	-	
General Cargo terminal (non-food)	-	Stukgoed terminal waar alle overige verpakte goederen worden op- en overgeslagen.	General Cargo terminal (non-food)	-	
Scheepswerf	-	Bedrijf waar schepen worden gebouwd en/of gerepareerd.	Shipyards	-	
Type schepen/vaartuigen	afkorting	Definitie	Engelse benaming	Engelse afkorting	bron
Bulkcarrier	-	Een schip geconstrueerd met enkel dek, top-zijttanks en hopper-zijttanks in de laadruimen, dat voornamelijk voor het vervoer van lading in bulk bestemd is, of een ertsschip, dit wil zeggen een zeeschip met enkel dek, met twee langsschotten en een dubbele bodem in het gehele ladinggedeelte, dat bestemd is om uitsluitend in de middenruimen ertsladingen te vervoeren, of een „combination carrier“.	Bulk carrier	-	SOLAS Hoofdstuk XI-2, SOLAS voorschrift IX/1.6
Combination carrier	OBO	Een schip ontworpen om natte of droge lading te vervoeren. Doordat op de heenweg de ene en op de terugweg een andere lading vervoerd kan worden, worden lege (ballast) reizen zoveel mogelijk voorkomen.	Combination carrier	OBO	SOLAS Hoofdstuk XI-2, SOLAS voorschrift II-2/3.27
Chemicalientankschip / Chemicalientanker	-	Een schip, gebouwd of aangepast en gebruikt voor het vervoer in bulk van enig vloeibaar product opgenomen in hoofdstuk 17 van de International Bulk Chemical Code (IBC-Code), als van kracht.	Chemical tanker	-	SOLAS Hoofdstuk XI-2, SOLAS voorschrift VII/8.2, Richtlijn 2008/106/EG
Gastankschip / Gastanker	-	Een schip, gebouwd of aangepast en gebruikt voor het vervoer in bulk van enig gas.	Gas carrier	-	SOLAS Hoofdstuk XI-2, voorschrift VII/11.2
Voeibaargastankschip / vloeibaargastanker	-	Een schip, gebouwd of aangepast en gebruikt voor het vervoer in bulk van enig vloeibaar gemaakt gas of ander product opgenomen in hoofdstuk 19 van de Internationale Gas Carrier Code (IGC-Code), als van kracht.	Liquid gas carrier	-	Richtlijn 2008/106/EG

Hogesnelheidsvaartuig	HSC	Een vaartuig dat op hoge snelheid kan varen, ook wel fastcraft of fast ferry genaamd, zoals onder andere luchtkussenvaartuigen (zoals hovercraft) en draagvleugelboten, zoals bedoeld in SOLAS voorschrift X, 1.2 en de HSC-Code.	High-speed craft	HSC	SOLAS Hoofdstuk XI-2, voorschrift X/1.2, HSC-Code
Booreenheid	-	Een mechanisch voortbewogen faciliteit voor offshore-boringen, zich niet op locatie bevindend.	Mobile offshore drilling unit (Modu)	-	SOLAS Hoofdstuk XI-2, voorschrift IX/1
Olietankschip / Olietanker	-	een schip gebouwd en gebruikt voor het vervoer in bulk van aardolie en aardolieproducten.	Oil tanker	-	SOLAS Hoofdstuk XI-2, voorschrift II-1/2.1.2, Richtlijn 2008/106/EG
Passagiersschip	-	Een schip dat meer dan twaalf passagiers vervoert.	Passenger ship	-	Richtlijn 2008/106/EG
Vrachtschip	-	Elk schip dat geen passagiersschip is.	Cargo ship	-	
Tanker	-	Een vrachtschip dat geconstrueerd of aangepast is voor het vervoer in bulk van vloeibare of gasvormige lading.	Tanker	-	
Vissersvaartuig	-	Een schip dat gebruikt wordt voor het vangen van vis of andere levende rijkdommen van de zee.	Fishing vessel	-	Richtlijn 2008/106/EG
Nucleair schip	-	Een schip voorzien van een nucleaire energiecentrale	Nuclear ship	-	
Roll on Roll off (RoRo)	-	Schip waarmee roro-lading (vrachtwagens, personenauto's, treinen, vliegtuigen) wordt vervoerd.	Roll on Roll off (RoRo)	-	Schepen, Richtlijn 2008/106/EG
Ponton	-	Een drijvend platform dat als voornaamste doel heeft het ondersteunen van datgene wat er op staat of ligt.	Pontoon	-	
Zeeschip	-	Schepen, andere dan schepen die uitsluitend varen op de binnenwateren of op wateren binnen of nauw grenzend aan beschutte wateren of zones waar havenvoorschriften van toepassing zijn.	Ship	-	Richtlijn 2008/106/EG
Binnenvaartschip / binnenschip	-	een niet-zeewaardig vaartuig dat goederen en personen over de binnenwateren (zoals rivieren en kanalen) vervoert.	Barge	-	
Begrippen/uitdrukkingen in relatie tot schepen	afkorting	Definitie	Engelse benaming	Engelse afkorting	bron
Meerschema	-	Plan waarop is ingetekend hoe de schepen aan de Havenfaciliteit worden afgemeerd.	Mooring schedule	-	
Meerplan	-	Plan waarop is ingetekend hoe één schip wordt afgemeerd.	Mooring plan	-	
Tros(sen)	-	Lijnen waar het schip mee wordt afgemeerd.	-	-	



Keesje	-	Verzwaard uiteinde van werplijn: wordt gebruikt bij het afmeren.	-	-	
Bakboord	-	Linkerzijde van een schip vanaf de brug gezien richting de boeg.	Port	-	



Stuurboord	-	Rechterzijde van een schip vanaf de brug gezien richting de boeg.	Starboard	-	
Sjorren	-	Zeevast maken van containers aan boord.	Lashing	-	
Stuwen	-	Zeevast zetten van lading aan boord.	Stowing	-	
Loopplank	-	Trap waarmee het schip betreden kan worden.	Gangway	-	
Bemanningslijst	-	Bemanningslijst met daarop alle relevante gegevens van de bemanning.	Crewlist	-	
Bemanningswissel	-	Wisselen van bemanningsleden, waarbij bemanning van en/of aan boord gaat.	crew change	-	
Onvergezeldde bagage	-	Ongecontroleerde bagage die niet vergezeld wordt door de rechtmatige eigenaar ervan.	Unaccompanied baggage	-	
Scheepsbevoorrading	-	Het aan boord brengen van etenswaar en andere voorraden (bijv. onderdelen, gereedschap of verbruiksmaterialen) voor het schip en haar bemanning/passagiers.	Delivery of ship's stores	-	
Laden / lossen	-	Het aan boord brengen resp. van boord halen van lading.	Cargo handling	-	
Automatic Identification System	AIS	Automatisch identificatiesysteem ten behoeve van het identificeren en lokaliseren van schepen.	Automatic Identification System	AIS	
Scheepsveiligheidsalerteringssysteem	SSAS	Een alarmsysteem dat verplicht aan boord van een schip aanwezig is om in geval van veiligheidsincidenten alarm te kunnen slaan.	Ship Security Alert System	SSAS	SOLAS
Aanlegsteiger/ kade	-	Een voorziening om schepen aan te laten meren.	Quay	-	
Ankerplaats	-	Door de waterwegbeheerder aangewezen gebied, waar men mag ankeren.	Anchorage	-	
Pier	-	Een vaste dam of een houten palenconstructie (staketsel) die vanaf het land een eind in zee loopt.	Pier	-	
Voertuigen die in de haven gebruikt worden	afkorting	Definitie	Engelse benaming	Engelse afkorting	bron
Brugkraan / Portaalkraan	-	Kraan die in het containerstack wordt gebruikt om containers te verplaatsen.		-	
Automatische stapelkraan	-	Kraan die in het containerstack wordt gebruikt om containers automatisch te verplaatsen en te stapelen.		-	
Containerkraan	-	Eenarmige kraan.		-	
Drijvende kraan	-	Kraan geplaatst op een ponton of uit zichzelf drijvend.		-	



Containerverplaatser	-	Voertuig om containers in het stack of op een chassis te plaatsen.	Straddle carrier	-	
Stapelheftruck	-	Voertuig (met schuifarm en spreader) om containers te verplaatsen.	Reach stacker	-	
Spreader	-	Apparaat (uitschuifbaar) waar een container mee wordt opgepakt.		-	
Lege containerverwerkers	-	Heftrucks voor het laden en lossen van lege containers.		-	
Grijperkraan	-	Kraan voor het laden/lossen van bulkgoederen.		-	
Zwenkkraan / kolomkraan	-	Draaibare kraan.		-	
Portaaltrucks / bovenladers	-	Heftrucks voor het laden / lossen van volle containers.		-	
Heftruck / vorkheftruck	-	Voertuig dat lasten kan heffen en verplaatsen, hoofdzakelijk voor het vervoer van goederen die op een pallet staan.		-	
Takels	-	Industriële hefwerktuigen die ofwel een kabel, ketting of riem gebruiken om een last te hijsen en te verplaatsen. Ze zijn aan kranen of andere hijsapparatuur bevestigd.		-	
Allrounder	-	Multifunctionele trucks die niet specifiek voor het transporteren van een bepaald type lading zijn gemaakt.		-	
Huiftrailer	-	Een afgesloten trailer waarbij een frame op de laadbak gemonteerd is, waarover een zeil wordt gespannen.		-	
Tautliner	-	Een overdekte laadbak met plastic schuifzeilen aan de zijkanten.	Tautliner	-	
Bakwagen	-	Een relatief kleine vrachtauto waarvan de cabine en laadvloer op één chassis rusten. Vaak kan alleen vanuit de achterkant geladen en gelost worden		-	
Trekker	-	Het gedeelte van de vrachtwagen waarin de motor zich bevindt (met cabine).		-	
Trailer / Aanhangwagen / oplegger	-	Het gedeelte van een vrachtwagen dat wordt voortgetrokken door het trekkend gedeelte (met cabine).	Trailer	-	
Tankwagen	-	Voertuig voor het vervoer van vloeistoffen (denk bijvoorbeeld aan benzine of melk) of poedervormige stoffen.		-	

Kiepwagen / Kipper	-	Geschikt voor het transport van losse bulkgoederen zoals zand, grind, bieten of aardappelen. De lading kan uit de laadbak gekiept worden, wat veel tijd bespaart bij het lossen.		-	
Begrippen/uitdrukkingen in relatie tot containers	afkorting	Definitie	Engelse benaming	Engelse afkorting	bron
Twenty foot equivalent unit	TEU	Standaardbenaming voor een 20 voet container.	TEU	TEU	
Container 20/40/45 voet	-	Standaardmaten van containers.	20/40/45 foot container	-	
Containerstack	-	Plaats waar containers staan opgeslagen.	Containerstack	-	
Twist lock	-	Hiermee worden containers onderling en op het dek bevestigd.	Twist lock	-	
Flat	-	Container met wegklapbaar kop- en eindstuk.	Flat	-	
Open topper	-	Container met een open bovenzijde (zeil).	Open topper	-	
Reefer	-	Koel/vries container.	Reefer	-	
Tankcontainer	-	Tank in een frame ter grote van een container.	Tankcontainer	-	
Strippen/stuffen	-	Lossen/laden van een container.	Strippen/stuffen	-	
Ladingdocument	-	Document waar alle gegevens opstaan m.b.t. lading.	Bill of lading	-	
Bedrijfsverzegelingen / Zegels	-	Verzegelingen die een bedrijf met vergunning van de Douane mag gebruiken bij het vervoer van goederen onder douaneverband. Ladingeenheden voorzien van verzegeling mogen niet geopend worden door onbevoegden.		-	www.belastingdienst.nl